

اداره خزانہ و مطبعہ سی

استانبولده باب عالی جاده۔

منده قره بت كنهانه می.

درج ایسٹین اوراق اعادہ
اولغاز.

نسخه سی و یکم فروش

سر ۱۳۰۷

بیل اشترا

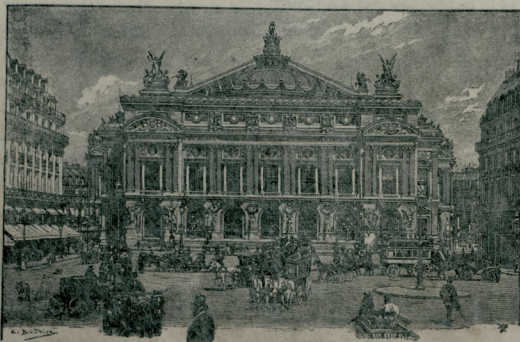
(پوسته اجرتیله برابر)

سنگہ لکی ۵۰ غروش

آلتی آیلغی ۳۰

نسخه سی و نهم

يُجَسِّنُكُمْ لَكُمْ يَشْرَاؤُنْوَ فَنِي وَإِنِّي هَفَبْتُ لَكُمْ غَنَةً

پارسدہ کی بیوک اوپرا

تعلیمی و سایر درلو هنر لری صیره سته بوجرید او بونلری ده
ادخال ایدلشد . مصطفی رفیق

ماکنه

پترولوم Potroleum

بو نام ایله یاد اولئان معدنی یاغ ، بخار ماکنه لرده
قوه محرکه مقامنده استعمال اولئق قابیلیتی مع زیاده حازر
بولدیفندن طولانی ماکنه مهندس لرینک قوه موجده لرینی
تحریک ایله مش و یاقین و قتره قدر — غاز و غازلین
ماکنه لری کی — پترولوم ایله متحرک ماکنه لرده اعمال
ایدلشد . هر نه قدر اونوز قرق سنه اول بعض ارباب
تجربه طرفندن غاز ایله متحرک ماکنه لر اعماله غیرت
ایدلش ایسده استعمال ایله دکاری غازک پترولوم روحی
درجه اشتعالی دون بولغسی حبسیله موقت بوز کوستره
مهمش و فضله اوله رق آره رده تهلهک ظهوری ده ملحوظ
بولش ایدی . ساء علیه درجه حرارت اشتعالیسی آز
اولان غازلر شمعدنی حالد طوغرودن طوغرویه قوه
محرکه مقامنده قوللائوب کومور کی حرارتک عمل
مخانیکی به تحوی خصوصنده واسطه مؤثره اولق اوزره
استعمال اولور . بونوع ماکنه لر قازان و اجیه و خصوصیه
آتشچی کی بر چوق ایشچیلره لزوم کوستره دکاری کی
بر قاج دقیقه ایچنده سهولتله تحریک اوله یلیدکنندن
و تمیز لک لری ده فوق العاده بر مرئیه بولندیفندن بعض
جهتله بخار ماکنه لرینه ترجیح اولتقدده .

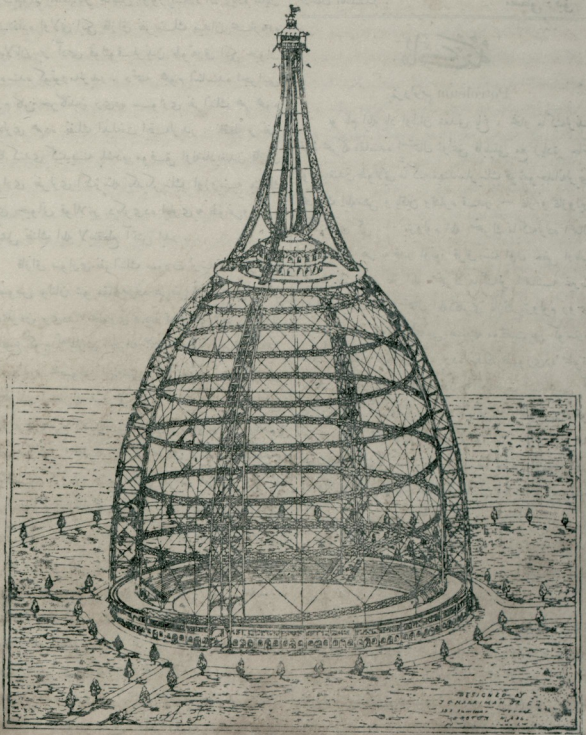
پترولوم یاغی بخاره مخصوص اولان قوه محرکه کی
حازر بولندقدن ماعدا ماکنه اقسامک یاغلاقمسی خصو
صنده ، سایر یاغره قات قات ترجیح اولور . چونکه
پترولوم حامضات عضویه دن عاری اولدیفچون — تماس
مقاومتی بر درجه قدر محو ایتدکن ماعدا — دمبر ،
باقر ، برنج کی ماکنه اقسامی تشکیل ایدن معیادکن
تخصص ایملرینی دخی منع ایدر . فضله اوله رق پترولوم
مایه تک هر هائی بر درجه سنده استحصال اوله یلیدور که
بو حال هاسنک اوجوز لفته ضم اولدیفنی حالد عالم صنایعه

محاربه زمانلرنده بو نوع تعلیمک بالطبع کافه سندن
بیوک بیوک استفاده لر حاصل اولور ایسده ک زیاده شایان
استفاده اولانی ایکی قازاق نفرینک میدان محاربه ده
یاره لانان بر آدمی قولتوقسلرندن طوتورق ایکی حیوان
آرسنده کوتورملریدر . دشته هجوم انساننده اجرایی
لازم کن حرکتدن بری ده سواری نفراتک هم هجوم
ایملری همده تفنک انداخت ایتملریدر . فقط بر نفر
بوکا کندی کندیسه بکده موقی اوله مادیفندن قازاق
سواری نفر لری اکثرتله یکدیگرینک اوزرینه یئنه رک
بری حیوانی قوللایر دیگر ی ده ایلری به طوغرو مکرر
آتشلی تفنک ایله لایتقطع آتش ایدر .

قازاق سواری نفراتک صورت تربیه و تعلیم لرینه
مخصوص بولئان شو مقاله مزده عرض اولسه حق اولان
جهتلردن بری ده « مجبوری » ده تعین ایله دیکمز تعلیمک
بو نوع کوچ تعلیم لری اجرابه جسماً و فکرآ اجرابه متقدر
بولسانره مخصوص اوله سی آکلاتفقدر . و یسغو
تعلیم لرده بر نفرک هر درلو هنری و آت اوزرنده هر نوع
مهارت لری اجرا ایدله یله سی ایچون اولاقوی البتیه اوله سی
و ثانیاً مذکور تعلیم لره بر آزده مراقب بولغسی لازمدر .
شرائط مذکوریه جامع اولان نفرات هر نوع تعلیمک
اجراسته سوق ایدلیدکن صوکره بو تعلیم لره دیگرینک ده
هوس کوستره سی ایچون صوک درجه لرده تشویق
ایدیلرلر .

شونی ده درمیان ایدلمک عادتاً جانبازلق درجه سنده
مهم و کوچ اولان بو درلو تعلیم لری انساننده بعضاً قضا لرده
ظهوره کلیر ایسده روسلر نفراتک کسب مهارت ایچمه سی
ایچون قضا و تهلهک لری دخی کوزه آلدیرلر .

قازاق سواری نفراتک تعلیم لری حقننده یازیلان
شو مقاله به نهایت ورمزدن اول شونی ده درمیان ایدلمک
قازاقلر میاننده صوک دفعه اوله رق رغبت بولش اولان
تعلیم لرده بری ده « جرید او بونلری » اولوب آسیاده
و بالخاصه قافقاسیه طرفلرنده بک زیاده انتشار ایتدیکندن
شو صوک یکرمی اونوز سنه نظر فده قازاقلرک سواری

شقاغو سر کینده انشامی تصویر اولتان دمیتر قوله

پک بېوک بر رغبتم تأمین ایدم چکنه شبه ایدلمز .

پترولومک صورت ظهوری حقسنده باشلیجه ایکی «نظریه» موجود در که بوناردن برنجیسی - برسب حقیقی کوسترمکسزن - پترولومی کومور طبیعتده عدایده رک آتک کبی ارضک اسکی دورلرنده کی اورمانلر انقاضندن ، یاخود حیوانات بحیره بقایاسندن حاصل اولدینی ، وقتی کلنجه بیتوب کیده چکی مطالعاتی حاویدر . ایکنجی نظریه روسیه کیمیاکر شیرری دوکتور (مندهلیف) طرفندن تأسیس ایدلمش اولوب جسم ارض داخلنده صوئک صیغاق معدن کنه لری اوزرنه اولان تأثیری سببیه مثلاً پترولوم حصوله کلکنده بولنمسی اساسنه مستنددر . بین الحکما عقله ده یاقین کورون شو ایکنجی نظریه کوره پترولوم هیچ خنامه ایرمه چکی کبی سطح ارضک هانکی نقطه سنده اولورسه اولسون درنجه حفاریت اجرا ایدلمک صورتیه استحصال ایدلمه بیلر .

اجرا ایدیلن تحلیلات مدققانه نتیجه سنده پترولومک صاف «مولدالم» فحشی دن عبارت اولدینی و آمریکا ایله قافقاسیه کی ممالکده استحصال اولان انواعک یا لکر نسبت امتزاجیه ایله بری برندن مخالف ایله دکلری سنین ایلهمشدر .

پترولوم صنئی اوله رقده استحصال اولتور . بولک ایچسون معادنن برینک ، خصوصیه دمیرک قاربون ایلهمتراجندن متولد ترکیب ایلهم درجه حرارت وتضییق زیاده اولان صوبخارینی قارشیلشدر مق کفایت ایدر . او حالده صوبتحل ایدم رک مولدالم حوضه معدن ایلهم مولدالمه دخی قاربون ایلهم امتزاج ایدر . ایشته شو ایکنجی امتزاج پترولوم حصوله کتیررکه کیمیاکر مومی الهی ۱۸۷۷ ده اوله بر نظریه میدانه قویتمه سوق ایدن شی باشلیجه شو حادندر . نظریه مذکوره به صحیح نظریه باقلدینی حالده پترولوم حاصلاتک اصلارهن ختام اولمه ماسی و فضله اوله رق کومورکی طبقات ارضیه تک تشکلات دوریه سنه تابع اولما یه رق هر هانکی موقعده اولورسه اولسون استحصالی ممکن بولنمسی لازم کلیر .

اجرام سماویه تک هیئت اصلیه لرینه داتر اولان (لابلاس) نظریه سی علی العموم حکمای جاضره پینسیده شایان قبول کورولور . بو نظریه به کوره ارضک ده ، شمسی تشکیل ایدن عناصردن مرکب اولمسی ایجاب ایدورکه شو مطالعه یاقین وقتلرده بر درجه به قدر قرین صحت اولمقدردر . چونکه سبقتروسقوب معاوتیه ارضی تشکیل ایدن مواددن اکثرینک ، خصوصیه دمیرک بخار حالده اوله رق شمسده موجود اولدینی وسایارات ایلهم یته اوصنف اجسامه منسوب اولان احجار سماویه تک دخی ایدیلن تحلیلات نتیجه سنده دمیر ایلهم ترکیات فحیمه سندن عبارت اولدینی تبیین ایتمشدر . [۱]

اجسام هوا ییه تک صورت انتشاریه داتر اولان قانون حکمی به نظر آنجوره معدنیته تک تکیفاری حالده نقلت اضافیه سی یاخود وزن جوهریسی زیاده اولان ماده لرک مرکز سیاره یه یاقین موقعلرده و آن اولانلرک دخی سطح سیاره یه یاقین محللرده تراکم ایتلری طبیعیدر . حال بوکه ارضک نقلت اضافیه وسطیه سی اولدینی حالده سطحی اوزرنده کی تشکلات دوریه تک نقلت اضافیه سی آتیق ۲۵ ایلهم ۴ پینسده در . بو حالده مرکز یه یاقین محللرک نقلت اضافیه سی ده زیاده [دمیرک کی که نقلت اضافیه سی ۷ : ۸ در] اولان ماده لردن مرکب اولمسی لازم کلیر .

بوندن باشقه سطح ارضدن بالنسبه بک جزئی آشاعیلردکی طاشلر فوق العاده صیغاق بولندقلری کبی قشر ارض دخی کرک اسکی دورلرده کرک حال حاضرده وقوعه کلن ارتفاع اراضی ، فوران برکانی ، تزلزل ارض کبی حادثات طبیعیه تک دلالت ایلهدیکی وجه ایلهم جسم ارضه نسبتله بک انجه برشی ظن ایدیلور .

دوکتور مندهلیف دیورکه : پترولوم استحصال اولتان برلر آند ، آله غانی ، قفقاس طاعلری کبی عمومیتله

[۲] یاقین وقتلرده اجرا ایدیلن متعدد تحلیلات طیفیه نتیجه سنده شمسده مولدالمه سودیوم ، دمیر ، توتیا ، باقر ، پوتاسیوم ، فرومیوم ، ماغنیزوم ، نیکل ، فالسیوم ، باریوم دبدکن معذلن بولندینی آنلاشلمشدر .

سلسلهٔ جباله موازی بولور . همدہ پترولومک ظاهر آ
هیچ بر تشکل دوری به نایب اولدیفنی ظن ایتم ؛ چونکہ
اور وادہ علی الاکثر دور سادہ مخصوص قایلردہ بولندیفنی
حالدہ جاہیر مینقہ عمالکنندہ دور ثانی و ثالثہ نایب قایلر
ایچندہ بولورکہ بوابی دور مستحانات کی بقایای حیوانیہ
و نباتیہ دن مان بالکلیہ عاریدر . شوراسنی دہ سوبلهیمکہ
پترولوم دیدیکمز شویاغ اوچار بر طبیعتسدہ اولدیفندن
اولیہ حرکات ارضیہ ایلہ بر محندن باشقہ برہ انتقال
ایدمنز ، زردہ بولنیورسدہ شہہ یوقکہ اورادہ تشکل
ایتمشد .

ارتفاع اراضی ، تشکل جبال کی تحولات طبیعیہ
سیبلہ قشر ارض اوزرنده بیوک بیوک رخنلر آجلدیفنی
صورتمدہ سطح ارضدہ کی صورثقلت قانونہ تابع اولہرق
یادیقفلردن طوغرو صیقا بولنان درون ارضہ آقوب
کیدر . اورادہ آتشین برحالدہ بولنان معدنیات فحیمہ
ایلہ تماسہ کلدرک وقوعہ کثیردکاری امتزاجات کیویہ
حسیبلہ بخار حالندہ پترولوم و صونخاری ظهور ایدر .
صوکرہ شونخارلر سطح ارضہ جیققی ایستہرک اوکلرینہ
کان دلیک دشیک برلر نفوذ ایدہ ایدہ نہایت نسبتلہ
صوغوق طبقانہ واصل اولدقفلری حالندہ قسماً ، یاخود
کاملاً تکاثف ایدوب بولندقفلری رذہ صوالہ برابر
بریکیر قایلرر و تکاثف ایدمین غازلر ایسہ سطح ارضہ
صعود ایدوب کیدرلر .

حاصلی صورت تشکلی شووجہ ایلہ وقوع بولندیفنی
ظن ایدیلن پترولوم یاغی ارضک مان ہر نقطہ سندہ یک
مذول اولہرق بولندیفندن طولانی انکثرہ و آسیرقادہ
کومور حاصلاتنک قریباً ختامہ ایرہ جکندن متولد اندیشہ
برطرف اولمقہ یوز طومتشد .

طبیعیات

کرہٴ ارضک صورت تشکلی

مابعد عدد ۷۲

بر آژ صوکرہ کنتلہٴ نارہمنک محیطی آرتق قوہ

عن المکرکہمنک شدتہ مقاومت ایدہمہ بیک بر درجہ
کلدی . بو حالندہ نہ حاصل اولہجنی محتاج ایضاحیدر ؟
قوہٴ عن المکرکہ اکر محیطک بر قاج نقطہسنہ تأثیر
ایسہ ایدی اونقطہلردن برچوق کومہلری قضایہ فیرالہ
تیردی ؛ فقط ، قوہٴ مذکورہ کنتلہٴ خط استواسنی
داراً مادار قوشانان نقاطک ہیسنہ عین شدتلہ تأثیر ایلہ
دیکندن آرتق اطرافنی بوغولر ، غازلر ایلہ محاط حرارتلی
ومرکزی سیال عظیم برکنتلہ حالنہ کیرن سحاب مضینک
اطرافندہ عظیم برحلقہ حاصل اولدی .

بو یک طبیعی ایدی ؛ چونکہ محیطی اومدهش قوہٴ
معروض اولان برکنتلہ بوندن باشقہ برحالہ دوچار اولہماز
ایدی .

کنتلہٴ نارہٴ غازیمنک خط استواسنی قوشانان یالکر
برحلقہ اولمادی ؛ بوحاندہ — چونکہ قوہٴ عن المکرکہ
حالا بردوام وحتی تربید شدت ایتمکدہ اولدیفندن —
وقت تکرر ایدتی ؛ سحاب مضینک خط استواسنی
— اوست اوستہ حلقہلردن متشکل — منطقات بخاریہ
قوشاندی کہ بو حالندہ کنتلہٴ برچوق جواہر اصلیدن
مرکب بولنان مرکزی اطرافندہ متحد المکرک دیمک اولان
برطاقم دوار حاصل اولدی .

بو حلقہلر دخی ہب بوبلہ قالمادی ؛ بونلردندہ برطاقم
— «نوائہ» حصولہ کلدرک منطقہٴ بخاریمنک ذرائی جذب
ایتمکدہ درحال بر بر یارجالانوب بوخصوصی مرکزلر
اطرافندہ تجمع ایتمہ باشلادیلر ، یعنی وقتیلہ مادرلردہ —
ایلک سحاب مضیدہ — رونما اولان حالات بونلردندہ
محصل ایلہدی .

آکلاشدی کہ ، بو حلقہلردن تشکل ایدن وبالاخرہ
قوہٴ عن المکرکہلری سیبلہ شہ کرہ شکانہ کیرن ، حرارتلی
و حال ذوباندہ بر مرکز ایلہ بونک اطرافندہ بخارلر ایلہ
محاط بولنان بوکنتلہلر — یکدیگرکندن اوزاق یاقین مسا —
فات ایچندہ — ہم کندی محورلری ، ہمدہ منبع ظہورلری
اولان کنتلہٴ جمیعہ اطرافندہ دورہ باشلامش ایدیلر .

جواہر مرکزیدن قویان حلقہلردن تشکل ایدن بو
بووادلایک کنتلہلر سکر عدد ایدی ؛ برطقونجیسی دخی